

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet
Ministry of Agriculture and Forestry

Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelman (METSO) valtakunnallisten luonnonhoidon kehittämishankkeiden hankehaku

Maa- ja metsätalousministeriö avaa haun hanke-esityksille, jotka tukevat Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelman (2008–2025) METSO:n toteutusta ja toimenpiteiden kehittämistä talousmetsien monimuotoisuuden turvaamiseksi. Nyt käynnistettävien hankkeiden tavoitteena on erityisesti taantuvien metsätiaisten elinympäristöjen, suometsien ja jalopuumetsien tilan parantaminen.

Hakuilmoitus on julkaistu [Haeavustuksia.fi](https://haavustuksia.fi) -palvelussa. Tässä dokumentissa annetaan tarkemmat hakuohjeet.

1. Hankehaun teemat

Hanke-esityksiä toivotaan seuraavista talousmetsien monimuotoisuutta edistävästä luonnonhoidon teemoista:

Luonnonhoito ja maisematason suunnittelu metsätiaisten tukena

Metsätiaisten kannat ovat taantuneet ja osa lajeista on uhanalaisia. Metsätiaisille, kuten hömötiaiselle ja työhtötiaiselle, on tärkeää, että niiden pesinnän ja talvehtimisen kannalta tärkeitä metsän rakennepiirteitä on riittävässä määrin. Näitä ovat lahopuut, vanhat puut ja lehtipuut. Metsätiaiset ovat herkkiä varttuneiden ja vanhojen metsien pirstoutumiselle, ja kantojen taantumisen vähentämiseksi olisi huolehdittava riittävän metsäisyyden säilymisestä maisematasolla. Metsätiaisille tärkeiden metsän rakennepiirteiden lisääminen hyödyttää myös monia muita taantuvia varttuneiden ja vanhojen metsien lajeja.

Hankkeessa on tavoitteena selvittää ja edistää luonnon- ja metsänhoidon keinoja metsätiaisten kantojen tilan parantamiseen. Hanke voi tarkastella hömötiaisen ja työhtötiaisen lisäksi myös muita metsätiaislajeja sekä pyrstötiaista. Hankkeessa voidaan koota tietoa metsätalouden vaikutuksista metsätiaisiin ja keinoista edistää niille tärkeitä metsän rakennepiirteitä luonnon- ja metsänhoidossa. Hankkeessa voidaan selvittää, millaista luonnon- ja metsänhoidon tulisi olla maisematason mittakaavassa, jotta se hyödyttäisi metsätiaisten esiintymistä metsätalousalueilla. Hankkeelta toivotaan aktiivista metsänomistajiin ja metsäammattilaisiin kohdentuvaa eri keinoin tehtävää viestintää ja tiedon jalkautusta osaksi käytännön toimenpiteitä. Hankkeelta toivotaan käytännön metsätalouteen soveltuvia neuvonta- ja opasaineistoja metsätiaisten kantojen edistämiseksi.

Hankkeessa toivotaan kehitettävän käytännöllisiä ratkaisuja ja toimintatapoja jalopuiden ja jalopuustoisten metsiköiden luonnonhoitoon. Ratkaisuja ja toimintamalleja tarvitaan jalopuiden uudistamiseen ja säilyttämiseen sekä jalolahopuun lisäämiseen ja säilyttämiseen metsänkäsittelyn eri vaiheissa. Hanke kohdistuu muihin kuin Luonnonsuojelulain suojeltuihin jalopuustoihin luontotyyppeihin (LsL 64§).

Hankkeelta toivotaan aktiivista viestintää ja neuvonta-, koulutus ja/tai opasaineistoja jalopuiden tunnistamisesta (myös lehdettöminä tai taimina), luonnonhoidosta ja alueellisten jalopuukeskittymien tunnistamisesta ja ylläpitämisestä sekä metsänomistajille että metsäalan toimijoille.

2. Hankkeiden valinta

Hankkeiden valintaperusteet ovat seuraavat:

- Hakemuksen vastaavuus hankehaun teemoihin
- Työn toteutettavuus (mm. aikataulu, hinta)
- Yhteistyökumppanit ja verkostoituminen
- Viestintä ja pysyvät tuotteet maanomistajille tai ammattilaisille (esim. oppaat, ohjeet, koulutusvideot, mallikohteet, esitteet)
- Tulosten soveltaminen käytäntöön
- Tulosten valtakunnallinen sovellettavuus

Hankkeilta toivotaan uudenlaisia, kekseliäitä lähestymistapoja metsien monimuotoisuuden turvaamiseen ja monipuolista viestintää. Hakemukseen tulee liittää viestintäsuunnitelma, jossa kuvaillaan viestinnän keinovalikoimaa, kanavia ja kohderyhmiä. Hankkeiden tulee laatia nettisivut.

3. Hankkeiden rahoitus, koko, kesto ja ohjeet

Hankerahoitusta myönnetään käytännön menetelmien ja toimintamallien kehittämiseen. Rahoituksesta on mahdollista kohdistaa osa luonnonhoitotoimenpiteiden käytännön toteutukseen.

Maa- ja metsätalousministeriön rahoittamiin valtakunnallisiin luonnonhoidon kehittämishankkeisiin on käytettävissä yhteensä noin 260 000 euroa vuosittain. Tästä hausta voidaan rahoittaa 2–3 hanketta. Hankkeet voivat aloittaa vuoden 2024 alkupuolella. Maa- ja metsätalousministeriö varautuu rahoittamaan hankkeita myös vuonna 2025, jos valtion talousarviossa osoitetaan niille tarvittavat määrärahat.

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet
Ministry of Agriculture and Forestry

Hakijoilta edellytetään omarahoitusosuutta. Ainoastaan välttämättömästä ja perustellusta syystä valtionavustusta voidaan myöntää 100 prosenttia. Valinnassa katsotaan eduksi yhteistyö muiden METSO-ohjelman hankkeiden kanssa sekä muut rahoituskanavat, esimerkiksi yritysten tai EU:n myöntämä rahoitus. Hankehaku ei ole tarkoitettu tutkimusrahoitukseen.

Päätös vuoden 2024 määrärahoista tehdään tammikuun loppuun 2024 mennessä. Hankkeet voivat alkaa aikaisintaan helmikuussa 2024. Maa- ja metsätalousministeriö pidättää oikeuden olla rahoittamatta yhtään hanketta. Hankkeita voidaan rahoittaa myös haettua pienemmällä summalla. Rahoittaja voi ehdottaa hankkeiden yhdistämistä ja esittää uusia yhteistyötahoja.

Hankehaussa sovellettavat säädökset ovat valtion vuoden 2023 talousarvio ja vuoden 2024 talousarvioesitys sekä valtionavustuslain (688/2001) 3. luku.

4. Haun aikataulu ja hakulomake

Luonnonhoidon kehittämishankkeen hakemuslomakkeelle laaditut hakemukset tarvittavine liitteineen pyydetään toimittamaan sähköisesti **viimeistään 15.12.2023 klo 16.15** maa- ja metsätalousministeriön kirjaamoon kirjaamo.mmm@gov.fi.

Hakemus liitteineen voidaan toimittaa myös osoitteeseen: Kirjaamo, Maa- ja metsätalousministeriö, PL 30, 00023 VALTIONEUVOSTO. Kuoreen merkitään tunnus "Valtakunnalliset hankkeet 2023".

Hakemuslomake ja lomakkeen täyttöohje ovat saatavissa osoitteesta:

<https://mmm.fi/metso-ohjelman-hankelomakkeet>

5. Lisätietoja

Neuvotteleva virkamies Ville Schildt, maa- ja metsätalousministeriö, puh. 0295162190, etunimi.sukunimi@gov.fi

Vanhempi tutkija Kaisu Aapala, Suomen ympäristökeskus, puh. 0295251052, etunimi.sukunimi@syke.fi

Lisätietoa luonnonhoidon kehittämishankkeista:

<https://metsonpolku.fi/luonnonhoidon-kehittamishankkeet>

Aiemmat luonnonhoidon kehittämishankkeet:

<https://metsonpolku.fi/luonnonhoitohankkeet/toteutetut-hankkeet>